



## Zápis zo stretnutia

### PRVÉ STRETNUTIE RIADIACEHO VÝBORU PRE PARTICIPATÍVNY PROCES KROS 2021 – 2030 a AP 2021 – 2024

**Termín stretnutia:** 16.09.2021 (13.00 – 15.00 hod.)

**Miesto stretnutia:** ÚSV ROS, Cukrová 14, Bratislava

**Zúčastnení členovia RV:** podľa prezenčnej listiny

**Tajomníčky:** Barbara Gindlová a Silvia Ďurechová v zastúpení Alexandra Hrabínová

**Stretnutie vedie:** Katarína Čavojská, predseda pre 2. stretnutie RV

**Overovateľ:** Filip Vagač

#### Program stretnutia:

1. Otvorenie
2. Stretnutie s expertmi (predstavenie zadania, vyjasnenie očakávaní, diskusia o prípadných nejasnostiach)
3. Dohoda RV na spôsobu riadenia participatívneho procesu (možnosti, očakávania, zadanie, kritéria výberu)
4. Harmonogram ďalších krokov vrátane technických/finančných podmienok

#### BOD 1. / OTVORENIE

Stretnutie otvorila Čavojská, ktorá bola poverená vedením stretnutia v pozícii rotujúceho predsedu. Overovateľom zápisnice bude F. Vagač. Na stretnutí sa zúčastnili experti, ktorí boli nominovaní a vybraní RV KROS a následne oslovení ÚSV ROS k spolupráci.

#### BOD 2. / STRETNUTIE S EXPERTMI A UPRESNENIE ZADANIA EXPERTOV

Na stretnutí sa zúčastnili všetci členovia RV a zo skupiny expertov: M.Vašečka (MV), D.Škobla (DŠ), V.Fishbone Vlčková (VFV) – účasť online), B.Strečanský (BS). A.Brozmanová (AB) sa nemohla zúčastniť, ale bude následne informovaná o výsledku stretnutia. Boli objasnené východiská, ktoré viedli k zapojeniu expertov (nedostatočný participatívny proces, zriadenie RV a potreba vrátiť sa k dokumentom, ktoré okrem výstupov NP VÝSKUM reflektujú stav sektora).

#### Diskusia k východiskám

M. Vašečka by rád porozumel v čom je problém medzi Komorou MNO a USV ROS v previazaní na tvorbu KROS. F.Vagač: „Komora MNO ocenila výstupy, najväčšie nedorozumenie nastalo kvôli nezohľadneniu pandémie, v rámci tých odporúčaní povedať – priority, vtáčia perspektíva – zohľadniť viaceré vstupy. Mať dokument, ktorý bude mať rysy strategického dokumentu.“ B. Strečanský doplnil: „máme za sebou už určitú cestu. Podklady prešli expertným a politickým vyhodnocovaním. Vstupy napr. ako Orbis Civitates sú už podklady, ktoré prešli participáciou a politickým prediskutovaním.“

#### Diskusia k zadaniu

BG: „Spracovanie vstupu pre participatívny proces je jednorazová úloha, ktorú treba v krátkom čase urobiť. Zadanie je súčasťou DoVP. Bolo by dobré, ak experti sami zadefinujú rámec, v ktorom budú fungovať a ako materiály spoločne spracujú.“ FV: Nepotrebujeme dohodu hneď teraz, je potrebné expertom vytvoriť čas, aby sa mohli poradiť a spoločne zadefinovať spôsob práce a metodiku pre spracovanie výstupu.“ MV: „Zrealizovať samostatné stretnutie, byť pripravení a na budúcom stretnutí zadefinovať čo komu prekáža, čo by zlepšil – participatívna diskusia (riadená), kde sa budú postrehy triediť a vyjasňovať.“ FV: Členovia RV nie sú súčasťou procesu – práca expertov je v zmysle zadania RV KROS samostatná a nezávislá. MM: Experti – budú každý robiť jednu časť alebo všetci všetko? MS: Nápad pre prácu expertov – spoločne spracovať jednu kapitolu, prísť k spoločnej zhode na tom, čo je dôležité. Medzitým kontakt s RV.

#### Diskusia o charaktere dokumentu

DŠ: v akom rozsahu a v akej forme treba spracovať vstup? MV: výskumníci navrhli nejaký typ odporúčaní – všeobecnejšie – ktoré by sa mali premietnuť ďalej – modelovali ich Sektorové rady. Výstupy sektorových rád neboli kompatibilné (rôzna kvalita spracovania, používaného jazyka). DŠ: odporúčania pre KROS sú členené do deviatich kapitol. FV: ani jeden z materiálov si nerobí nárok, že členenie musí byť zachované. Treba sa pozrieť na všetko, čo leží na stole (zoznam zaslaných dokumentov) a spracovať odborný vstup pre PP KROS.



BS: dôležité je nevytvoriť veľkú konštrukciu a robustnú štruktúru. Experti by mali pracovať s menšou ambíciou: upratať a hierarchizovať odporúčania, zaradiť ich pod ciele a priority a dať veci do vzájomných súvislostí – určiť neuralgické body, o ktoré je potrebné dokument oprieť. FV: chceme si nakresliť cestu na najbližších osem rokov – toto sú kroky, ktoré sa budú diať – čo exekútíva urobí pre OS a MNO. M. Sedlačko – treba ujasniť na akých hodnotových a postojoyých princípoch materiál stojí. Bolo by to užitočné, lebo môže pomôcť deliberatívne procesu tým, že to pôjde do participatívneho procesu. Hodnotové a postojoyé veci majú byť východiskom. RV hľadá úsporné formáty, ktoré budú mať vysokú mieru legitimacy a možno aj s expertmi budeme hľadať spôsoby ako výstup vložiť do efektívneho participatívneho procesu.

#### **Diskusia o politickom rozmere dokumentu a finančnom krytí**

DŠ: politická práca – vložiť to, čo má šancu prejsť – čo je realistické. MV: politická práca musí prebehnúť skôr ako expertná, ak chceme pripraviť dokument, ktorý nezmieta zo stolu. FV: treba zvažovať, kde sa spoločnosť nachádza a čo je realistické (aby prešlo). MS: proces majú sprevádzať politické vyjednávania s ministerstvami. BS: finančná nákladnosť a únosnosť odporúčaní - treba zohľadniť; jeden z dôvodov kritiky; nevieme vyčíslňovať dopady. FV: rezorty budú s niektorými odporúčaniami bojovať. DŠ: veľmi konkrétne veci, alokácie by tam nemali byť - nemalo by to byť v Konceptii, ale v prvom Akčnom pláne. BG: identifikácia zdrojov, z ktorých sa dajú odporúčania kryť - inak ťažké presadiť. MM: Môže sa opakovanne stať, že práve kvôli tomu bude dokument málo ambiciózný. BG - malo by sa priebežne diskutovať, rokovať s expertmi a RV KROS.

**Výsledkom diskusie** s expertmi bol návrh termínov na spoločné prvé stretnutie, ktoré vyjasní položené otázky, ako aj rámec, v ktorom budú fungovať a ako materiály spoločne spracujú. Termín stretnutia bol dohodnutý na piatok 17.9.2021, 13:30, online. Veronika F. Vlčková pošle link na spoločné stretnutie expertov cez platformu Zoom.

#### **Výstupy z diskusie – témy, ktoré si treba ujasniť:**

- MM: je potrebné zohľadniť časový rámec pre predloženie žiadosti o predĺženie lehoty. Časový rámec PP si musíme ujasniť do konca októbra 2021, aby sme mohli žiadať o predĺženie predloženia materiálu do vlády.
- DŠ: spracovať vstup pre PP do konca septembra je nerealistické. Reálne to je do polovice októbra / do konca októbra 2021.
- BS: Je potrebné si vyjasniť, čo je spoločná a čo individuálna práca – čo sa týka modality procesu – intuitívne.
- MM: gro by mal tvoriť výskum, ktorý by mal vygenerovať odporúčania pre Konceptiu; mal by byť doplnený ostatnými definovanými materiálmi.
- DŠ: návrh: zobrať si jeden z dokumentov a vychádzať z neho, meniť ho, dopĺňať. Napr. Jedným z dokumentov môžu byť odporúčania (sumarizácia odporúčaní z NP VÝSKUM). Cieľom je mať jeden východiskový materiál – ten rozbiť, aktualizovať, doplniť.
- MV: zjednotiť slovník a terminológiu, ktorú budú experti používať.
- FV: základná štruktúra dokumentu KROS je na expertoch. Experti sami rozhodnú odkiaľ začať a čo položiť na stôl.

### **BOD 3. / DOHODA RV NA SPÔSOBE RIADENIA PARTICIPATÍVNEHO PROCESU**

#### **Vlastníctvo, dizajnovanie a riadenie PP**

FV otvoril tému vlastníctva, dizajnovania a riadenia PP. Kto bude dizajnováť a riadiť PP by mala byť jedna a tá istá osoba/subjekt, ktorý by mal byť vybraný transparentným spôsobom. Pre overenie – je možné zapojiť expertov len cez DoVP? Aplikácia mechanizmu DoVP umožňuje urobiť rýchle zazmluvnenie expertov, ale transparentnejší je výber. BG: možnosť DoVP je rýchlejší proces, proces výberu dodávateľa je komplikovaný a zdĺhavejší proces, pre ktorý je potrebné jasné zadanie, aby bolo možné subjekt vysúťažiť. FV: ide o to, aby konkrétny človek/subjekt prebral zodpovednosť za dizajn parti procesu a jeho kvalitu. Musí existovať niekto zodpovedný. Otázka znie: kto je pracovný tím, ktorý bude zabezpečovať proces participácie? BG: PP je vo vlastníctve ÚSV ROS, dizajn PP bude zabezpečený na základe zadaných kritérií na PP treťou stranou, návrh a dizajn PP na základe zadaných kritérií a zadania RV KROS bude pripomienkovať RV KROS. Operatívna časť procesu bude v kompetencii ÚSV ROS.

#### **Aký má byť expert / tím, ktorý zabezpečí proces?**

FV: PP musí zabezpečiť človek/tím so skúsenosťou. BG: Kritériá na expertov musia byť definované RV. FV: Kto vyberie človeka/tím, externého dizajnéra procesu? (návrh: RV spoločne na základe kritérií)



### Môže byť PP dizajnovaný a riadený subjektom, ktorý je zodpovedný za tvorbu verejnej politiky?

FV: Kľúčový stakeholder nemôže dizajnoviť proces participácie (preto nie ÚSV ROS). MS: ten, čo pripravuje politiku identifikuje stakeholderov; ale nie je stakeholderom. MS: máme návrh na stole, ktorý bol vypracovaný v externom prostredí (A. Polákovou). BG: Schopnosť inštitúcii dizajnoviť participatívne procesy je kľúčová, aby nemuseli zazmluvňovať ľudí zvonka. MS: prípravou participatívneho procesu zvnútra inštitúcie sa zvyšujú kapacity inštitúcie si participatívne procesy organizovať. MS: príprava participácie nemusí byť participatívna; nie vždy je to nutné. MS: existujú kontrolné mechanizmy: schválenie PP externým prostredím, verejné prerokovanie vstupnej správy.

### Aké sú kritériá na experta/tím, ktorý zabezpečí PP?

- BG: treba pomenovať, aký má byť proces aby bolo možné nájsť človeka/tím zvonka, ktorý proces nadizajnuje. Aké sú kritériá?
- FV: kritériá: má za sebou skúsenosti s tvorbou VP (koľko?), dostatočné kapacity; vie zabezpečiť aby sa proces následne udial. kapacity - najbližší polrok proces viesť a zabezpečiť; zodpovednosť za realizáciu
- MS: spoločná zodpovednosť RV - návrh na stole, vytýčenie procesu.
- MS: implementáciu bude robiť ÚSV ROS a na facilitáciu a iné odborné úlohy si najme expertov.
- MS: zodpovednosť je zdieľaná a distribuovaná medzi RV, spolupracujúcimi expertmi - nie je to o jednom človeku
- FV: Ten, kto bude proces navrhovať a realizovať by mal byť súčasťou spoločnej debaty od začiatku.
- FV: Kto ponese zodpovednosť za "rozsypanie" procesu a za výstup?
- MS: Je potrebné zachovať zodpovednosť RV za výkon procesu; nezbavovanie sa zodpovednosti RV,
- KČ: vstup od expertov predchádza výberu človeka/tímu, ktorý bude proces dizajnoviť;
- LL: možnosť urobiť výber formou súťaže.
- BG: Z pohľadu ÚSV ROS je RV dostatočne kompetentný aby dal predstavu o tom, aký by PP mal byť.
- KČ: možno treba, aby RV a PP bol facilitovaný, sprevádzaný, aby každý mohol vystúpiť zo svojich pozícií.
- BG: Aká je cesta k identifikácii expertov / tímu? Výzva na web? Hľadanie po vlastných linkách?
- MM: môže to byť aj človek zo zahraničia?
- BG: RV má určovať smer a zadefinovať vlastnosti participatívneho procesu; je možnosť osloviť niekoho zvonku a RV môže dizajn pripomenovať. Kto iný bude proces zabezpečovať, keď nie ÚSV ROS?
- FV: ak chceme ísť do dizajnu sami, poďme do toho sami.
- KČ, FV: Zadanie pre dizajnéra participatívneho procesu pomôže pripraviť RV. Potrebné je ustriehnuť, aby došlo k dohode --- aby to bolo facilitované tak, aby sme mali na konci verejnú politiku. Dizajnér by mal byť súčasťou implementácie. Musíme mať zabezpečené dopredu.

### Návrh rámcových kritérií na experta/tím, ktorý bude zabezpečovať PP

- prax s tvorbou verejných politík - 3 až 5 verejných politík na národnej úrovni
- kapacita zrealizovať participatívny proces
- prebratie zodpovednosti za PP
- schopnosť odfacilitovať diskusiu tak, aby to malo výsledok

### BOD 4/ ZHRNUTIE

Nenaplnili sme všetky body programu stretnutia (nedotiahli sme body: Dohoda RV na spôsobu riadenia participatívneho procesu (možnosti, očakávania, zadanie, kritéria výberu), Harmonogram ďalších krokov vrátane technických/finančných podmienok). Ďalšie stretnutie sa uskutoční **dňa 23.9.2021 od 13:00 hod. do 15:00 hod.** v priestoroch ÚSV ROS. Stretnutie v pozícii predsedu bude viesť Michal Sedlačko. Otvorená téma je: kľúčové komponenty procesu.

### Termíny ďalších stretnutí:

- **29.9.2021 (namiesto 30.9.2021), od 14.00 hod. / vedie: F.Vagač**
- **06.10.2021 (namiesto 7.10.2021), od 14.00 hod. / vedie: K.Čavojská**

Spracovali: Barbara Gindlová, Alexandra Hrabínová tajomníčky RV



ÚRAD SPLNOMOCNENCA  
VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY  
PRE ROZVOJ OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI

Overovateľka: Filip Vagač, ÚSV ROS  
17.09.2021

